

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.2.2013
COM(2013) 71 final

2013/0045 (CNS)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

**за въвеждане на засилено сътрудничество в областта на данъка върху
финансовите сделки**

{SWD(2013) 28 final}

{SWD(2013) 29 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Контекст и предистория

Неотдавнашната финансова и икономическа криза оказа сериозно въздействие върху състоянието на нашите икономики и публичните финанси. Финансовият сектор изигра основна роля за предизвикването на икономическата криза, а правителствата и европейските граждани като цяло понесоха последствията. Както в Европа, така и в международен план е постигнат стабилен консенсус, че финансовият сектор следва да има по-справедлив принос предвид разходите за справяне с кризата и настоящото недостатъчно облагане на сектора. Няколко държави — членки на ЕС, вече са предприели различни действия в областта на данъчното облагане на финансовия сектор.

Ето защо на 28 септември 2011 г. Комисията представи предложение за Директива на Съвета относно обща система на данък върху финансовите сделки и за изменение на Директива 2008/7/ЕО¹. Правното основание за предложената директива на Съвета беше член 113 от ДФЕС, тъй като предложените разпоредби имат за цел хармонизиране на законодателството в областта на данъчното облагане на финансовите сделки, доколкото това е необходимо, за да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар за сделки с финансови инструменти и за да се избегне нарушаване на условията на конкуренция. Това правно основание изисква Съветът да вземе решение с единодушие в съответствие със специална законодателна процедура, след като се консултира с Европейския парламент и Икономическия и социален комитет.

Основните цели на това предложение бяха:

- да се хармонизира законодателството в областта на косвеното данъчно облагане на финансовите сделки — необходима стъпка, за да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар за сделки с финансови инструменти и да се избегне нарушаване на конкуренцията между финансовите инструменти, участниците и пазарите в целия Европейски съюз,
- да се гарантира, че финансовите институции поемат справедлив съществен дял от разходите, произтичащи от неотдавнашната криза, и да се създадат равнопоставени условия с останалите сектори от гледна точка на данъчното облагане²,
- да се създадат условия, възпиращи извършването на сделки, които не подобряват ефективността на финансовите пазари чрез подсилване на регулаторните мерки, целящи предотвратяването на бъдещи кризи.

¹ СОМ(2011) 594 окончателен.

² Финансовите институции, пряко или косвено, до голяма степен се възползваха от операциите по спасяване и гарантиране, финансирани от европейските данъкоплатци в периода от 2008 г. до 2012 г. Тези операции, заедно със забавянето на икономическата активност поради повишаване на несигурността относно стабилността на цялостната икономическа и финансова система, доведоха до влошаване на публичните финанси в цяла Европа с повече от 20 % от БВП. Освен това повечето финансови и застрахователни услуги са освободени от ДДС.

Предвид изключително голямата мобилност на повечето сделки, които евентуално ще бъдат обложени с данък, беше важно и продължава да бъде важно да се избегнат изкривявания на пазара, произтичащи от едностранно наложените от държавите членки данъчни правила. Наистина, фрагментацията на финансовите пазари по отделни дейности, в трансграничен план, както и в зависимост от продуктите и икономическите агенти, може да се избегне само чрез действия на равнище ЕС, което важи също така за гарантирането на равнопоставено третиране на финансовите институции в ЕС и, в края на краищата, за правилното функциониране на вътрешния пазар. Разработването на обща система за данъчно облагане на финансовите сделки в ЕС намалява риска от изкривяване на пазара поради преместване на икономическите дейности в други юрисдикции под влияние на различното данъчно облагане. Освен това подобна обща система ще подsigури данъчна неутралност посредством широкообхватна хармонизация, която по-специално ще обхване продуктите с голяма мобилност, каквито са дериватите, мобилните икономически субекти и пазарите. По този начин тя ще допринесе за намаляване на двойното данъчно облагане или двойното данъчно необлагане.

Предложението предвиждаше хармонизиране на данъците на държавите членки върху финансовите сделки с цел подsigуряване на гладкото функциониране на единния пазар, като по този начин се очертаят основните характеристики на една обща система на ЕС за широкообхватно данъчно облагане на финансовите сделки.

В периода от първоначалното предложение на Комисията досега настъпиха няколко промени в практиката: От 1 август 2012 г. Франция въведе национален данък върху някои финансови сделки, а Испания, Италия и Португалия неотдавна обявиха, че също ще въведат подобни национални данъци. Всички тези промени са с различен обхват, ставки и технически характеристики.

Европейският парламент и Икономическият и социален комитет дадоха своето положително становище относно първоначалното предложение на Комисията съответно на 23 май 2012 г.³ и 29 март 2012 г.⁴ Комитетът на регионите също прие положително становище по въпроса на 15 февруари 2012 г.⁵

В рамките на заседанията по време на полското председателство на ЕС⁶ Съветът започна обстойно обсъждане на предложението и неговите варианти, което продължи с ускорен темп и по време на датското председателство. Предложението обаче не успя да получи изискваната единодушна подкрепа поради фундаментални и непреодолими различия между държавите членки.

На заседанията на Съвета на 22 юни и 10 юли 2012 г. бе установено, че все още съществуват съществени различия в мненията по отношение на необходимостта да се създаде обща система на данък върху финансовите сделки (ДФС) на равнище ЕС и че принципът на хармонизиран данък върху финансовите сделки няма в близко бъдеще да получи единодушна подкрепа в рамките на Съвета.

³ P7_TA-(2012)0217.

⁴ ECO/321 – CESE 818/2012 (ОВ С 181, 21.6.2012 г., стр. 55).

⁵ CdR 332/2011 (ОВ С 113, 18.4.2012 г., стр. 7).

⁶ ДФС беше на първо място в дневния ред на Съвета по икономически и финансови въпроси на 8 ноември 2011 г. и след това на три последователни заседания през март, юни и юли 2012 г. От декември 2011 г. до юни 2012 г. на тази тема бяха посветени седем от заседанията на Работната група по данъчните въпроси — косвено данъчно облагане, към Съвета.

От горепосоченото следва, че целите на общата система на ДФС, както беше обсъдена в Съвета след първоначалното предложение на Комисията, не могат да бъдат постигнати в разумен срок от Съюза като цяло.

Въз основа на искането на единадесет държави членки (Белгия, Германия, Естония, Гърция, Испания, Франция, Италия, Австрия, Португалия, Словения и Словакия) Комисията представи на Съвета предложение⁷ за разрешаване на засилено сътрудничество в областта на данъка върху финансовите сделки.

Всички държави членки посочиха в своите искания, че обхватът и целите на законодателното предложение на Комисията за прилагане на засилено сътрудничество следва да се основават на първоначалното предложение на Комисията за ДФС. Освен това те посочиха, че неплащането на данъка, изкривяванията и прехвърлянията към други юрисдикции трябва да бъдат избягвани.

Настоящото предложение за директива се отнася до въвеждането на засиленото сътрудничество в областта на ДФС в съответствие с разрешението на Съвета от 22 януари 2013 г., издадено след като Европейският парламент даде своето съгласие на 12 декември 2012 г.

С оглед на новия контекст на засилено сътрудничество горепосоченото предложение на Комисията от 2011 г. става безпредметно и следователно Комисията възнамерява да го оттегли.

В Предложението на Комисията за Решение на Съвета относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз от 29 юни 2011 г.⁸, изменено на 9 ноември 2011 г.⁹, се посочва, че част от приходите от ДФС ще представляват собствен ресурс за бюджета на ЕС. Това предполага, че ще бъде съответно намален основаният на БНД ресурс, привлечан от участващите държави членки.

1.2. Цели на предложението

Крайните цели на настоящото предложение са целите на първоначалното предложение на Комисията от 2011 г. Продължаващата финансова и икономическа криза оказва сериозно въздействие върху икономиките и върху публичните финанси в ЕС. Финансовият сектор изигра основна роля за предизвикването на икономическата криза, а разходите за нея бяха поети като цяло от правителствата и европейските граждани. Въпреки че финансовият сектор включва голямо разнообразие от пазарни участници, през последните две десетилетия той отчете висока рентабилност, което може да се дължи отчасти на (скрита или явна) закрила, осигурена от правителствата, комбинирана с финансово регулиране и освобождаване от ДДС.

При тези обстоятелства някои държави членки започнаха да въвеждат допълнителни форми на данъчно облагане на финансовия сектор, докато други държави членки вече прилагаха специални данъчни режими за финансовите сделки. Настоящата ситуация води до следните нежелани последици:

⁷ COM(2012) 631 окончателен/2.

⁸ COM(2011) 510 окончателен.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwk1420/proposal_council_own_resources_en.pdf

⁹ COM(2011) 739 окончателен.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwk1420/COM_2011_0739_EN.pdf

- фрагментиране на данъчното третиране в рамките на вътрешния пазар на финансови услуги — като се има предвид нарастващият брой неkoordinирани национални данъчни мерки — с произтичащите от това възможности за нарушаване на конкуренцията между различните финансови инструменти, участници и пазари в целия Европейски съюз и двойно данъчно облагане или двойно необлагане с данък;
- финансовите институции не дават своя справедлив и съществен принос за покриването на разходите за неотдавнашната криза и липсват равнопоставени условия на конкуренция с другите сектори от данъчна гледна точка;
- данъчната политика не спомага нито за създаването на възпиращи фактори за сделките, които не повишават ефективността на финансовите пазари, но които могат единствено да отклоняват средства от нефинансовия сектор на икономиката към финансовите институции и по този начин водят до свръхинвестиции в дейности, които не подобряват общото благосъстояние, нито подпомага текущите регулаторни и надзорни мерки за избягването на бъдещи кризи.

Въвеждането на обща система на данък върху финансовите сделки за достатъчен брой държави членки ще доведе незабавно до осезателни предимства по всеки от изброените по-горе въпроси, що се отнася до финансовите сделки, обхванати от засиленото сътрудничество. В резултат на това в участващите държави членки ще бъдат намалени рисковете от преместване на дейности и седалища в други юрисдикции, ще бъдат увеличени данъчните приходи, ще бъде подобрена ефективността на финансовия пазар и ще бъде избегнато на двойното данъчно облагане или необлагане.

В решението за разрешаване на засилено сътрудничество се посочва, че са изпълнени всички изисквания на Договорите във връзка с подобно сътрудничество и по-специално че се спазват компетенциите, правата и задълженията на неучастващите държави членки. В настоящото предложение се очертава същността на разрешеното сътрудничество в съответствие с разпоредбите на Договора.

1.3. Общ подход и връзка с първоначалното предложение на Комисията

Предложението се основава на първоначалното предложение на Комисията от 2011 г. и спазва всички негови основни принципи. Бяха внесени обаче някои корекции:

- взема се предвид новият контекст на засилено сътрудничество; това означава по-специално, че „юрисдикцията на ДФС“ се ограничава до участващите държави членки, че сделките, сключени в рамките на участващите държави членки, които щяха да бъдат облагани с данък съгласно първоначалното предложение, остават облагаеми, както и че не се засяга Директива 2008/7/ЕО на Съвета от 12 февруари 2008 г. относно косвените данъци върху набирането на капитал¹⁰, за която в първоначалното предложение бяха предвидени изменения.
- някои от първоначално предложените разпоредби се изменят за повече яснота;

¹⁰ ОВ L 46, 21.2.2008 г., стр. 11.

- допълнително подсилване на правилата срещу отклонение от данъчно облагане; това се постига посредством правила, при които данъчното облагане следва принципа на мястото на издаване при липса на друга възможност, допълващ „принципа на мястото на установяване“, който остава основен принцип. Това нововъведение отразява най-вече исканията на заинтересованите държави членки, които посочиха необходимостта от ограничаване на действията за неплащане на данъци, изкривяване на пазара и преместване на дейности и седалища към други юрисдикции. Наистина, чрез допълването на принципа на мястото на установяване с елементи на принципа на мястото на издаване става по-неизгодно прехвърлянето на дейност и седалища извън юрисдикциите с ДФС, тъй като във всички случаи търговията с финансови инструменти, облагани по последния принцип и издадени в юрисдикции с ДФС, е облагаема.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

2.1. Външна консултация и експертно становище

При формулирането на първоначалното предложение бяха взети предвид редица външни мнения. Те бяха под формата на получена обратна информация в хода на обществена консултация относно данъчното облагане на финансовия сектор, целеви консултации с държавите членки, експерти и заинтересовани страни от финансовия сектор, както и три различни външни проучвания, възложени за целите на оценката на въздействието, придружаваща първоначалното предложение. Резултатите от процеса на консултация и външните мнения са отразени в тази оценка на въздействието.

Настоящото предложение не се различава съществено от предложението на Комисията от септември 2011 г. и дава същите принципни решения за обща система за ДФС в рамките на засиленото сътрудничество (напр. що се отнася до обхвата на данъка, до установяването на финансова институция, участваща в сделка, като свързващ фактор, облагаемата сума и данъчните ставки и лицето, което е задължено пред данъчните власти да плати данъка), като по тази причина Комисията не започна нови специални консултации.

Комисията обаче също се възползва от консултациите през последната година със заинтересованите страни, като например с държавите членки, Европейския парламент, националните парламенти, представителите на финансовия сектор във и извън Европейския съюз, академичните среди, неправителствените организации, от резултатите от външните проучвания *ad hoc*, които бяха публикувани след представянето на първоначалното предложение на Комисията за обща система на ДФС за целия Европейски съюз.

Представители на Комисията участваха в редица обществени мероприятия във и извън Европа относно създаването на обща система на данъка върху финансовите сделки. Също така Комисията участва активно в диалога с онези национални парламенти и съответните комитети, които пожелаха да обсъдят първоначалното предложение на Комисията.

2.2. Оценка на въздействието

Службите на Комисията направиха оценка на въздействието, която придружава нейното първоначално предложение, прието на 28 септември 2011 г. Допълнителен технически

анализ на това предложение беше представен на уебсайта на Комисията¹¹. Както беше пожелано от държавите членки, които поискаха разрешение за засилено сътрудничество, обхватът и целите на настоящото предложение се основават на първоначалното предложение на Комисията. Ето защо основните съставни части на последното предложение не са променени и беше сметнено, че не е необходима нова оценка на въздействието в същата тематична област.

Държавите членки обаче разгледаха алтернативните варианти за действие в рамките на първоначалното предложение на Комисията. Също така новото предложение е насочено към прилагане на засиленото сътрудничество, за разлика от първоначалното предложение за директива, което беше насочено към всички държави членки, и държавите членки проявиха специален интерес към допълнителна информация относно специалните механизми, които може да влязат в действие в този контекст, и основните последици от тях. Ето защо службите на Комисията направиха допълнителен анализ на тези варианти за действие и въздействието от тях, който допълва и преразглежда, където е необходимо, изводите от оценката на въздействието, придружаваща първоначалното предложение от 2011 г.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

3.1. Правно основание

Решение 2013/52/ЕС на Съвета от 22 януари 2013 г. за разрешаване на засилено сътрудничество в областта на данъка върху финансовите сделки¹² разреши на изброените в член 1 от него държави членки да установят засилено сътрудничество в областта на ДФС.

Съответното правно основание за предложената директива е член 113 от ДФЕС. Целта на предложението е да се хармонизира законодателството, свързано с косвеното данъчно облагане на финансовите сделки, което е необходимо, за да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар и за да се избегне нарушаване на условията на конкуренция. Финансовите институции на неучастващите държави членки ще имат полза от засиленото сътрудничество, тъй като ще могат да работят само с една обща система на ДФС, приложима в участващите държави членки, вместо с множество системи.

3.2. Субсидиарност и пропорционалност

Хармонизирането на законодателството относно данъчното облагане на финансовите сделки, необходимо за правилното функциониране на вътрешния пазар и за избягване на изкривяването на конкуренцията, макар и само между участващите държави членки, може да бъде постигнато само чрез акт на равнище Съюз, т.е. посредством единно определяне на основните характеристики на ДФС. Общите правила са необходими, за да се избегне нежелано пренасочване на сделките и пазарните участници към други юрисдикции, както и замяна на финансовите инструменти.

По същата причина единното определение би могло да изиграе решаваща роля за намаляване на съществуващата фрагментация на вътрешния пазар, включително за различните продукти на финансовия сектор, които често се използват като близки заместители. Липсата на хармонизация на ДФС води до данъчен арбитраж и евентуално двойно данъчно облагане или

¹¹ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/other_taxes/financial_sector/index_en.htm.

¹² ОВ L 22, 25.1.2013 г., стр. 11.

необлагане с данък. То не само пречи на осъществяването на финансовите сделки при равнопоставени условия, но също така засяга приходите на държавите членки. Освен това липсата на хармонизация налага допълнителни разходи за финансовия сектор с цел постигане на съответствие поради твърде различните данъчни режими. Тези изводи остават в сила и в контекста на засиленото сътрудничество, въпреки че подобно сътрудничество предполага по-ограничен географски обхват, отколкото би бил обхватът на система с участието на всички 27 държави членки.

По тази причина настоящото предложение е съсредоточено върху определянето на обща структура на данъка и общи разпоредби за изискуемостта. Предложението оставя достатъчно място за маневри от страна на участващите държави членки, когато става въпрос за реално определяне на данъчните ставки над минималните. От друга страна, предлага се да бъдат предоставени делегирани правомощия на Комисията, що се отнася до спецификациите при регистриране, осчетоводяване, деклариране и други задължения, които имат за цел да подсиgurят, че дължимият ДФС към данъчните власти се плаща ефективно. Що се отнася до методите за събиране на дължимия ДФС, предлага се на Комисията да бъдат предоставени изпълнителни правомощия.

Следователно общата рамка за ДФС съответства на принципа на субсидиарност и на пропорционалност съгласно член 5 от ДЕС. Целта на настоящото предложение не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно може по-добре да бъде постигната на равнище Съюз, поради необходимостта от гарантирането на правилното функциониране на вътрешния пазар, ако е необходимо — чрез засилено сътрудничество.

Предложеното хармонизиране под формата на директива, а не на регламент, не надхвърля необходимото за постигане на преследваните цели, най-напред и най-вече за правилното функциониране на вътрешния пазар. Следователно то съответства на принципа на пропорционалност.

3.3. Подробно обяснение на предложението

3.3.1. Глава I (Предмет и определения)

В тази глава се определя предметът на предложената директива с предложението за прилагане на засилено сътрудничество в областта на ДФС. Освен това в тази глава се дават определения на използваните в предложението основни термини.

3.3.2. Глава II (Обхват на общата система на ДФС)

Тази глава определя основната рамка на предложената обща система за ДФС във връзка със засиленото сътрудничество. ДФС е предназначен за облагане на брунтата стойност на сделките преди нетиране.

Обхватът на данъка е широк, тъй като неговата цел е да бъдат обложени сделките, свързани с всички видове финансови инструменти, защото те са често близки заместители един на друг. Той включва инструменти, които се търгуват на капиталовите пазари, инструменти на паричните пазари (с изключение на платежните инструменти), дялове или акции в предприятия за колективно инвестиране, които включват предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) и алтернативните инвестиционни

фондове (АИФ)¹³, и договори за деривати. Освен това обхватът на данъка не е ограничен до търговията на организирани пазари като регулирани пазари, многостранни системи за търговия и систематични участници, но обхваща също така други видове търговия, в това число извънборсовата търговия. Той не се ограничава и до прехвърлянето на собствеността, а по-скоро представлява поетото задължение, като отразява това дали съответната страна поема риска, свързан с даден финансов инструмент („покупко- продажба“).

Освен това, когато финансовите инструменти, чиято покупко- продажба подлежи на данъчно облагане, представляват обект на прехвърляне между отделни предприятия в група, въпросното прехвърляне е облагаемо дори да не е покупка или продажба.

Размяната на финансови инструменти, репо споразуменията и обратните репо споразумения, споразуменията за предоставяне и получаване в заем на ценни книжа се включват изрично в обхвата на данъка. С цел предотвратяване на заобикалянето на данъчните правила се смята, че от размяната на финансовите инструменти произтичат две финансови сделки. От друга страна, чрез репо споразумения и обратни репо споразумения и споразумения за предоставяне и получаване в заем на ценни книжа, финансов инструмент се предоставя на разположение на дадено лице за определен период от време. Всички подобни споразумения следва да се разглеждат като пораждащи една финансова сделка.

Освен това, за да бъде предотвратено отклонение от данъчно облагане, всяка съществена промяна на облагаемата финансова сделка следва да се счита за нова облагаема финансова сделка от същия тип като първоначалната сделка. Предлага се да се добави неизчерпателен списък на промените, които може да бъдат смятани за съществени.

Когато даден договор за деривати води до доставка на финансови инструменти в допълнение към облагаемия договор за деривати, предмет на данъчно облагане е и доставката на финансови инструменти, при условие че са изпълнени всички други условия за данъчно облагане.

За финансови инструменти, които могат да бъдат обект на облагаема финансова сделка, изготвянето на съответната нормативна база на равнище ЕС гарантира ясен, изчерпателен и общоприет набор от определения¹⁴. От използваните определения следва, че спот валутните сделки не са облагаеми финансови сделки, докато договорите за валутни деривати са. Договорите за деривати, свързани със стоки, също са обхванати, докато физическите стокови сделки не са.

Структурираните продукти, а именно търгуеми ценни книжа или други финансови инструменти, предлагани чрез секюритизация, могат също да представляват обект на облагаемите финансови сделки. Тези продукти са сравними с всеки друг финансов инструмент и затова следва да бъдат включени в термина „финансов инструмент“, използван

¹³ Прави се позоваване на определението за финансови инструменти в приложение I към Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1). Това определение включва дялови единици в предприятия за колективно инвестиране. Следователно акциите и дяловите единици в предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) съгласно член 1, параграф 2 от Директива 2009/65/ЕО (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32) и алтернативни инвестиционни фондове (АИФ) съгласно член 4, параграф 1, буква а) от Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1) са финансови инструменти.

¹⁴ По-специално Директива 2004/39/ЕО (вж. предходната бележка под линия).

в настоящото предложение. Изключването им от обхвата на ДФС би дало възможности за отклонение от данъчно облагане. По-специално тази категория продукти включва разписки, варанти и сертификати, както и банкови секюритизации, които обикновено прехвърлят голяма част от кредитния риск, свързан с активи като ипотeki или заеми, на пазара, както и застрахователни секюритизации, които включват прехвърляне на други видове риск, например подписвачески риск.

Обхватът на данъка обаче е съсредоточен върху финансовите сделки, които се осъществяват от финансови институции, действащи като страна по финансова сделка, както за своя сметка, така и за сметка на други лица, или действащи от името на страна по сделката. Този подход гарантира всеобхватното прилагане на ДФС. От практическа гледна наличието на финансови сделки обикновено е видно от съответните записи в търговските книги. Облагането с ДФС не следва да влияе неблагоприятно на възможностите за рефинансиране на финансовите институции и държавите, нито на паричните политики като цяло или на управлението на публичния дълг. Ето защо сделките с Европейската централна банка, Европейския инструмент за финансова стабилност, Европейския механизъм за стабилност, Европейския съюз, когато изпълнява функцията по управление на активи, заеми за подкрепа на платежния баланс и подобни дейности, както и централните банки на държавите членки, следва да бъдат изключени от обхвата на директивата.

Разпоредбите на Директива 2008/7/ЕО продължават да се прилагат в пълна степен. Член 5, параграф 1, буква д) и параграф 2 от посочената директива има връзка с приложното поле на настоящата директива и забранява облагането с какъвто и да било данък на сделките, посочени в споменатите разпоредби, при спазване на разпоредбите на член 6, параграф 1, буква а) от същата директива. Доколкото Директива 2008/7/ЕО забранява или би могла да забрани облагането на някои сделки с данък, в частност финансовите сделки като част от операциите по реструктуриране или по издаване на ценни книжа, така както са определени в настоящата директива, те не следва да бъдат предмет на ДФС. Целта е да се избегне всякакво възможно стълкновение на норми с Директива 2008/7/ЕО, без да е необходимо да се установят точните граници на задълженията, наложени от настоящата директива. Освен това, независимо от степента, в която Директива 2008/7/ЕО забранява облагането с данък на издаването на акции и дялове на предприятия за колективно инвестиране, от съображения за данъчна неутралност е необходимо единно третиране на дейността по издаване на акции и дялове на всички тези предприятия. Обратното изкупуване на така издадени акции и дялове обаче не е присъщо на сделките на първичния пазар и следователно то следва да бъде облагаемо.

Освен обясненото по-горе изключване на първичните пазари, повечето ежедневни финансови дейности, които са от значение за гражданите и предприятията, остават извън обхвата на ДФС. Такъв е случаят със сключването на застрахователни договори, ипотечното кредитиране, потребителските кредити, заемите за предприятия, платежните услуги и т.н. (въпреки че се включва последващата им търговия чрез структурирани продукти). Валутните сделки на спот пазарите също не попадат в обхвата на ДФС, което запазва свободното движение на капитали. Договорите за деривати обаче, които се основават на валутни сделки, са обхванати от ДФС, тъй като те сами по себе си не представляват валутни сделки.

Определението на понятието финансови институции е широко и основно включва инвестиционни посредници, организирани пазари, кредитни институции, застрахователни и презастрахователни дружества, предприятия за колективни инвестиции и техните управители, пенсионни фондове и техните управители, холдинги, дружества за финансов лизинг, предприятия със специално предназначение и, по възможност, се позовава на

определенията в съответното законодателство на ЕС, прието за регулаторни цели. Освен това други предприятия, институции, органи или лица, които извършват определени финансови дейности със значителна средна годишна стойност на финансовите сделки, следва да се считат за финансови институции. Настоящото предложение определя прага от 50 % за общия среден нетен годишен оборот на съответното предприятие.

Предложената директива предвижда допълнителни технически подробности за изчисляването на стойността на финансовите сделки и средните стойности, отнасящи се до предприятията, които могат да бъдат смятани за финансови институции само въз основа на стойността на финансовите сделки, извършвани от тях, и разглежда случаи, в които подобни предприятия вече не могат да бъдат определени като финансови институции.

Централните контрагенти (ЦК), централните депозитари на ценни книжа (ЦДЦК), международните централни депозитари на ценни книжа (МЦДЦК), държавите членки и публичните органи, натоварени с функцията по управление на публичния дълг, когато упражняват тази функция, не се смятат за финансови институции, доколкото те не са ангажирани в самата търговска дейност. Те са от ключово значение също така за ефективното и по-прозрачното функциониране на финансовите пазари и за правилното управление на публичния дълг. Поради тяхната централна роля обаче някои задължения, свързани с подсигурирането на коректното плащане на данъка към данъчните власти и проверката на плащането, следва да продължат да бъдат прилагани.

Териториалното прилагане на предложения ДФС и правомощията за данъчно облагане на участващите държави членки се определят въз основа на правилата, установени с член 4.. Тази разпоредба се отнася до понятието „установяване“. По същество тя се основава на принципа на мястото на установяване, допълнен с елементи на принципа на мястото на издаване най-вече с оглед засилване на борбата с преместването на дейности и седалища в други юрисдикции (подробностите за последното са изложени по-долу).

За да може дадена финансова сделка да подлежи на данъчно облагане в участващите държави членки, една от страните по сделката трябва да бъде установена на територията на участваща държава членка съгласно критериите по член 4. Данъчното облагане се осъществява в участващата държава членка, на чиято територия е установена финансовата институция, при условие че тази институция е страна по сделката, която действа за своя сметка, за сметка на друго лице или от името на страна по сделката.

В случай че различните финансови институции, които са страни по сделката или действат от името на такива страни, са установени на територията на различни участващи държави членки по критериите на член 4, в компетенциите на тези различни държави членки ще бъде да облагат сделката с данък в размер на ставките, които са определили в съответствие с настоящото предложение. Когато съответните места на установяване се намират на територията на държава, която не е участваща държава членка, сделката не подлежи на облагане с ДФС в участващата държава членка, освен ако една от страните по сделката е установена в участваща държава членка, в който случай финансовата институция, която не е установена в участваща държава членка, също ще се счита за установена във въпросната участваща държава членка и сделката подлежи на данъчно облагане в нея.

Конкретна промяна поради контекста на засиленото сътрудничество засяга съдържанието на член 3, параграф 1, буква а) от първоначалното предложение. В рамките на предложението позоваването на финансова институция, която има лиценз от държава членка, обхващаше лицензите за седалище и лицензите, издадени от съответната държава членка по отношение на сделките, извършвани от финансови институции от трети държави без физическо

присъствие на територията на тази държава членка. При предишните правила сделките може да бъдат обхванати в зависимост от случая от „паспорт“, предвиден в законодателството на ЕС. Единственият „лиценз“ в такъв случай е лицензът, издаден за седалището на финансовата институция. В контекста на засиленото сътрудничество може да възникне нова конфигурация, а именно институции със седалища в неучастваща държава членка, които извършват дейност въз основа на „паспорт“ в юрисдикцията на ДФС (вж. напр. член 31 от Директива 2004/39/ЕО). Последната ситуация следва да бъде разглеждана като сходна със ситуацията, при която институции от трета държава извършват дейност на базата на специален лиценз, предоставен от държавата членка, засегната от сделката.

Принципът на мястото на установяване се допълва и с елементи на „принципа на мястото на издаване“ като последна мярка, с цел да се подобри устойчивостта на системата срещу преместването на дейности и седалища към други юрисдикции. Наистина, чрез допълването на принципа на мястото на установяване с принципа на мястото на издаване става по-неизгодно преместването на дейности и седалища извън юрисдикции с ДФС, тъй като във всички случаи търговията с финансови инструменти, облагани по последния принцип и издадени в юрисдикции с ДФС, е облагаема. Това се прилага, когато нито една от страните по сделката не е „установена“ в участваща държава членка, въз основа на критериите, предвидени в първоначалното предложение на Комисията, но когато тези страни търгуват с финансови инструменти, издадени от тази държава членка. Това засяга основно акции, облигации и подобни ценни книжа и инструменти на паричния пазар, структурирани продукти, дялове и акции в предприятия за колективно инвестиране, както и търговията с деривати на организирани места за търговия или платформи. В контекста на принципа на мястото на издаване, който също е заложен в някои данъчни законодателства за финансовия сектор, сделката е свързана с участващата държава членка, в която се намира издателят. Лицата, участващи в търговията с тези инструменти, ще се считат в тази връзка за установени в тази държава членка, а съответната финансова институция или институции ще трябва да плащат ДФС в тази държава.

Всички горепосочени критерии са подчинени на общо правило относно случаите, когато платецът на данъка докаже, че няма връзка между икономическата същност на сделката и територията на която и да било участваща държава членка. В този случай финансовата институция или друго лице не се считат за установени в участващата държава членка.

Като цяло, чрез свързващите фактори, избрани в комбинация с горепосоченото общо правило, се подсигурира, че облагането е възможно само при наличието на достатъчна връзка между сделката и територията на юрисдикцията на ДФС. В пълна степен са взети под внимание съществуващото законодателство на ЕС в областта на косвените данъци и териториалният принцип.

3.3.3. Глава III (Изискуемост, облагаема сума и ставки)

Моментът на изискуемост се определя като момента на извършване на финансовата сделка. Последващото анулиране не може да се счита за основание за отмяна на изискуемостта на данъка, освен в случай на грешка.

Тъй като сделките с деривати и финансови инструменти, различни от деривати, са от различно естество и с различни характеристики, те трябва да бъдат обвързани с различни облагаеми суми.

За покупката и продажбата на финансови инструменти (различни от деривати) обикновено се определя цена или друга форма на възнаграждение. Логично то се определя като облагаемата сума. С цел обаче да се избегнат изкривявания на пазара са необходими специални правила, когато възнаграждението е по-ниско от пазарната цена или за *сделки, които се осъществяват между предприятията от дадена група и които не се включват в понятията „покупка“ и „продажба“*. В тези случаи облагаемата сума следва да бъде пазарната цена, определена при справедливи пазарни условия между несвързани страни в момента, в който ДФС стане изискуем. Подобни сделки между субекти от една група е вероятно да включват прехвърляния без възнаграждение, докато прехвърлянията срещу възнаграждение съответстват на понятията „покупка“ и „продажба“.

За покупката/продажбата, прехвърлянето, размяната, сключването на договори за деривати и техните съществени изменения облагаемата сума на ДФС следва да бъде условната стойност, посочена в договора за деривати към момента на покупката/продажбата, прехвърлянето, размяната, сключването, или когато съответната операция е изменена съществено. Този подход би дал възможност за пряко и лесно прилагане на ДФС спрямо договори за деривати, като същевременно гарантира ниски разходи за приважане в съответствие и ниски административни разходи. Този подход така също затруднява изкуственото намаляване на данъчната тежест чрез съставяне на договорите по изобретателни начини — що се отнася до договорите за деривати — тъй като няма да има данъчен стимул например за сключване на договор само за разлики в цени или стойности. Освен това той предполага облагане в момента на покупката/продажбата, прехвърлянето, размяната, сключването на договора или съществено изменение на съответната операция, за разлика от облагането на паричните потоци в различни моменти от жизнения цикъл на договора. Ставката, която следва да се използва в този случай, ще трябва да бъде доста ниска, за да се определи подходяща данъчна тежест.

Може да са необходими специални разпоредби в участващите държави членки, за да се предотвратят данъчните измами и неплащането на данъци и се предлага общо правило за борба със злоупотребите (вж. също раздел 3.3.4). Това правило може да се прилага например в случаи, когато условната стойност е изкуствено разделена: условната стойност на суап би могла например да бъде разделена с произволно голям коефициент и всички плащания могат да бъдат умножени по същия коефициент. По този начин паричните потоци на инструмента биха останали непроменени, но размерът на данъчната основа ще се намали произволно.

Необходими са специални разпоредби за определяне на облагаемата сума по отношение на сделките, при които облагаемата сума или части от нея са изразени в друга валута, различна от тази на участващата държава членка на оценката.

Сделките с деривати и сделките с други финансови инструменти са различни по своето естество. Освен това има вероятност пазарите да реагират по различен начин на данъка върху финансовите сделки, които се прилага към всяка от тези две категории. По тези причини, както и за да се гарантира равномерно като цяло данъчно облагане, ставките следва да бъдат диференцирани между двете категории.

Ставките следва да вземат предвид също така разликите в прилаганите методи за определяне на облагаемите суми.

Като цяло се предлага минималните данъчни ставки (над които има възможност националните политики да маневрират) да бъдат определени на достатъчно високо равнище, за да се постигне целта на настоящата директива за хармонизиране. В същото време

предложените ставки се определят на достатъчно ниско равнище, за да се сведат до минимум рисковете от преместване.

3.3.4. Глава IV (Плащане на общия ДФС, свързани с плащането задължения и предотвратяване на неплащане на данъка, отклонение от данъчно облагане и злоупотреби)

В настоящото предложение се определя обхватът на ДФС по отношение на финансовите сделки, по които страна е финансова институция, установена на територията на съответната участваща държава членка (която действа или за своя сметка, или за сметка на друго лице), или сделки, в които институцията действа от името на някоя от страните. Всъщност финансовите институции осъществяват по-голямата част от сделките на финансовите пазари и ДФС следва да бъде съсредоточен по-скоро върху финансовия сектор като такъв, а не върху гражданите. Ето защо тези институции следва да бъдат отговорни за плащането на данъка на данъчните власти на участващите държави членки, на чиито територии се смята, че са установени тези финансови институции. За да може обаче да се предотврати натрупването на данъка, когато финансова институция действа от името или за сметка на друга финансова институция, само съответната друга финансова институция следва да плаща данъка.

Освен това се предлага да се подsigури във възможно най-голяма степен ефективното плащане на ДФС. Съгласно разпоредбите на настоящото предложение в случай, че ДФС по сделка не е платен навреме, всяка страна по сделката следва да отговаря солидарно за плащането на данъка. Освен това участващите държави членки следва да имат възможност да задължават други лица да бъдат солидарно отговорни за заплащането на данъка, включително в случаи, когато седалището на дадена страна по сделката се намира извън територията на участваща държава членка.

Предложението също така предвижда срокове за плащане на ДФС по сметките, определени от участващите държави членки. Повечето финансови сделки се осъществяват по електронен път. В тези случаи ДФС следва да бъде платен незабавно в момента на изискуемост. В други случаи данъкът следва да бъде платен в срок, който, въпреки че е достатъчно дълъг, за да се даде възможност за ръчната обработка на плащането, не позволява на съответната финансова институция да се възползва от необосновани предимства, свързани с паричните потоци. В този смисъл може да се счита за подходящ срок от три работни дни от момента на изискуемост.

Участващите държави членки следва да бъдат задължени да вземат подходящи мерки за регистрация, отчитане, деклариране и други задължения за правилното облагане с ДФС и навременното и ефективно плащане на данъка на данъчните власти. В тази връзка се предлага Комисията да бъде упълномощена да предвиди по-подробни разпоредби. Това е необходимо, за да се подsigури, че хармонизираните мерки намаляват разходите на операторите за привеждане в съответствие и за да станат възможни бързите технически корекции, когато те са нужни. В този контекст участващите държави членки следва да се възползват от съществуващото и бъдещото законодателство на ЕС в областта на финансовите пазари, което включва задължения за деклариране и поддържане на данни по отношение на финансовите сделки.

Предложената директива също така ще задължи държавите членки да вземат мерки за предотвратяване на измами и неплащане на данъци.

Освен това, с цел ограничаване на риска от злоупотреби, които могат да накърнят правилното функциониране на общата система, се предлага в директивата да бъдат указани повече подробности. Предложението съдържа общо правило за борба със злоупотребите, което се основава на подобна клауза, включена в Препоръката на Комисията от 6 декември 2012 г. относно агресивното данъчно планиране¹⁵, както и разпоредба, основаваща се на същия принцип, но насочена към конкретни проблеми, свързани с депозитарните разписки и подобни на тях ценни книжа.

С цел избягване на усложненията при събирането на данъка чрез различни методи за събиране и пораждането на ненужни разходи за привеждане в съответствие, методите, прилагани от участващите държави членки за събирането на дължимия ДФС, следва да бъдат единни, доколкото това е необходимо за тези цели. Подобни единни методи също ще допринесат за равнопоставеното третиране на всички данъкоплатци. Ето защо предложената директива предвижда Комисията да бъде упълномощена да приеме мерки за изпълнение в тази насока.

С цел улесняване прилагането на данъка от административна гледна точка участващите държави членки биха могли да въведат национални регистри (с публичен достъп) за субектите на ДФС. По-специално, те биха могли да се възползват от съществуващата кодификация, например бизнес идентификационните кодове (Business Identification Codes — BIC/ISO 9362), както за финансови, така и за нефинансови институции, Класификацията на финансовите инструменти (CFI/ISO 10962) — за финансови инструменти, и Идентификационния код на пазара (MIC/ISO 10383) — за различните пазари.

В допълнение към обсъжданията относно определянето на единни методи за събиране на данъци в съответния комитет, Комисията може да организира редовни експертни заседания, за да обсъди с участващите държави членки действието на директивата след нейното приемане и по-специално начините за подsigуряване на правилното плащане на данъка и проверката на самото плащане, както и въпроси, свързани с предотвратяването на неплащане на данъци, отклонението от данъчно облагане и данъчните злоупотреби.

Проектът за директива не разглежда въпроси на административното сътрудничество, които са обхванати от съществуващи актове, свързани с оценката и възстановяването на данъци, по-специално Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕИО¹⁶ (приложима от 1 януари 2013 г.), Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 г. относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки¹⁷ (приложима от 1 януари 2012 г.). Предложената директива нито допълва тези актове, нито ограничава тяхното приложно поле. Те продължават да се прилагат спрямо всички видове данъци, налагани от или от името на държава членка¹⁸, като това включва ДФС, подобно на всеки друг данък. Тези актове се прилагат спрямо всички държави членки, които следва подsigурят помощ съобразно съответните ограничения и условия. Други актове, които имат връзка в този контекст, включват Многостранната

¹⁵ ОВ L 338, 12.12.2012 г., стр. 41.

¹⁶ ОВ L 64, 11.3.2011 г., стр. 1.

¹⁷ ОВ L 84, 31.3.2010 г., стр. 1.

¹⁸ С някои изключения по Директива 2011/16/ЕС, които обаче в случая нямат връзка.

конвенция на ОИСР и Съвета на Европа за административна взаимопомощ по данъчни въпроси¹⁹.

Заедно с концептуалния подход, залегнал в основата на ДФС (широк обхват, широко дефиниран принцип на установяване, без изключения), очертаните по-горе правила дават възможност за свеждане до минимум на неплащането на данъка, отклоняването от данъчно облагане и данъчните злоупотреби.

3.3.5. Глава V (Заключителни разпоредби)

От целта на настоящото предложение за хармонизиране следва, че на участващите държави членки не следва да се разрешава да поддържат или въвеждат данъци върху финансовите сделки, както са определени в настоящото предложение, различни от ДФС, който е предмет на предложената директива, или ДДС. Всъщност, що се отнася до ДДС, продължава да се прилага правото на избор за данъчно облагане, предвидено в член 137, параграф 1, буква а) от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност²⁰. Други данъци, като тези върху застрахователните премии и т.н., разбира се, имат различен характер, както и регистрационните такси върху финансовите сделки, ако представляват действително възстановяване на разходи или възнаграждение за предоставена услуга. Следователно настоящото предложение не засяга такива данъци и такси.

Предлага се участващите държави членки да съобщят на Комисията текста на разпоредбите, които транспонират предложената директива в националното законодателство. В тази връзка не се предвижда предоставянето на обяснителна документация, като се има предвид ограниченият брой членове в предложението и произтичащите от тях задължения за държавите членки.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предварителните оценки сочат, че в зависимост от реакцията на пазара приходите от данъка могат да бъдат между 30 млрд. EUR и 35 млрд. EUR на годишна база във всички участващи държави членки в случай, че първоначалното предложение за ЕС27 бъде приложено за ЕС11. Когато обаче се вземат под внимание нетните последици от корекциите, направени спрямо първоначалното предложение и по-специално, че i) издаването на акции и дялове от ПКИПЦК и АИФ вече не се смята, че не е сделка на първичния пазар и ii) разпоредбите за предотвратяване на преместването на мястото на установяване бяха допълнително подсилени с добавянето на елементи на принципа на мястото на издаване, предварителните оценки сочат, че приходите от данъка може да бъдат от порядъка на 31 млрд. EUR годишно.

В Предложението на Комисията за Решение на Съвета относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз от 29 юни 2011 г.²¹, изменено на 9 ноември 2011 г.²², се

¹⁹

<http://www.oecdilibrary.org/docserver/download/fulltext/2311331e.pdf?expires=1309623132&id=id&accname=ocid194935&checksum=37A9732331E7939B3EE154BB7EC53C41>

²⁰ ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

²¹ COM(2011) 510 окончателен.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwkl420/proposal_council_own_resources_en.pdf

²² COM(2011) 739 окончателен.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwkl420/COM_2011_0739_EN.pdf

посочва, че част от приходите от ДФС ще представляват собствен ресурс за бюджета на ЕС. Основаният на БНД ресурс, привлечан от участващите държави членки, ще бъде съответно намален.

Европейският съвет от 7—8 февруари 2013 г. прикани участващите държави членки да проучат възможността дали ДФС може да стане основа за нов собствен ресурс за бюджета на ЕС.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

за въвеждане на засилено сътрудничество в областта на данъка върху финансовите сделки

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 113 от него,

като взе предвид Решение 2013/52/ЕС от 22 януари 2013 г. за разрешаване на засилено сътрудничество в областта на данъка върху финансовите сделки¹.

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет³,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) През 2011 г. Комисията взе под внимание дискусиата на всички нива относно допълнително облагане на финансовия сектор. Тази дискусия е израз на желанието да се гарантира, че финансовият сектор поема справедлив и съществен дял от разходите, свързани с кризата, и че за в бъдеще подлежи на равнопоставено облагане спрямо други сектори, както и на стремежа да се премахнат стимулите за прекалено рискови дейности на финансовите институции, да се допълнят регулаторните мерки, с които се цели избягване на бъдещи кризи, и да се генерират допълнителни приходи за общите бюджети или за конкретни политически цели.
- (2) С Решение 2013/52/ЕС Съветът разреши засилено сътрудничество между Белгия, Германия, Естония, Гърция, Испания, Франция, Италия, Австрия, Португалия, Словения и Словакия (наричани по-нататък „участващи държави членки“) в областта на данъка върху финансовите сделки (ДФС).
- (3) С цел да се избегнат изкривяванията на пазара, предизвикани от мерки, предприемани едностранно от участващите държави членки, като се има предвид извънредно

¹ ОВ L 22, 25.1.2013 г., стр. 11.

² ОВ С ..., ..., стр.

³ ОВ С ..., ..., стр.

голямата мобилност на повечето засегнати финансови сделки и следователно за да се подобри функционирането на вътрешния пазар, е важно основните характеристики на ДФС в участващите държави членки да се хармонизират на равнище Съюз. По този начин следва да се избегнат стимулите за данъчен арбитраж между участващите държави членки и изкривяванията при разпределението между финансовите пазари в тези държави, както и възможностите за двойно данъчно облагане или липса на данъчно облагане.

- (4) Подобряването на действието на вътрешния пазар, по-специално избягването на изкривяване на пазара между участващите държави членки, изисква ДФС да се прилага за широк кръг институции и сделки, за търговия с най-различни финансови инструменти, включително структурирани продукти, както на организирания пазар, така и в извънборсовата търговия, а също и при сключването на договори за деривати и за съществени изменения на засегнатите операции.
- (5) По принцип, всяко договорено прехвърляне на един или повече финансови инструменти е свързано със сделка, която от своя страна следва да бъде обект на ДФС поради договореното прехвърляне. Тъй като размяната на финансови инструменти поражда две такива прехвърляния, всяка размяна следва да бъде считана за представляваща две сделки, така че да се избегне заобикалянето на данъка. Посредством репо споразумение и обратно репо споразумение и споразумения за предоставяне и получаване в заем на ценни книжа финансовият инструмент се предоставя на разположение на дадено лице за конкретен период. Всички подобни споразумения, както и техните съществени изменения, следва да бъдат смятани за представляващи само една сделка.
- (6) С цел да се запази ефективното и прозрачно функциониране на финансовите пазари или на управлението на публичния дълг, е необходимо определени субекти да бъдат изключени от обхвата на ДФС, доколкото те изпълняват функции, които сами по себе си не се считат за търговска дейност, а по-скоро улесняват търговията или пък защитават управлението на публичния дълг. Същевременно обаче субектите, които са изключени конкретно поради тяхната централна роля за функционирането на финансовите пазари или за управлението на публичния дълг, следва да бъдат обхванати от правилата, които подsigуряват коректното плащане на данъка към данъчните органи и проверките на плащането.
- (7) Облагането с ДФС не следва да влияе неблагоприятно на възможностите за рефинансиране на финансовите институции и държавите, нито на паричните политики като цяло. Следователно сделките с Европейската централна банка, Европейския инструмент за финансова стабилност, Европейския механизъм за стабилност, Европейския съюз, когато изпълнява функцията по управление на активите си, по предоставяне на заеми в подкрепа на платежния баланс и подобни дейности, както и централните банки на държавите членки, следва да не бъдат облагани с ДФС.
- (8) С изключение на сключването или същественото изменение на договори за деривати, търговията на първичните пазари и сделките, които са от значение за гражданите и предприятията, като сключване на застрахователни договори, ипотечно кредитиране, потребителски кредити или платежни услуги, следва да бъдат изключени от обхвата на ДФС, за да не се застраши набирането на капитал от дружествата и правителствата и за да се избегне въздействие върху домакинствата.

- (9) Разпоредбите на Директива 2008/7/ЕО на Съвета от 12 февруари 2008 г. относно косвените данъци върху набирането на капитал⁴ продължават да се прилагат изцяло. Член 5, параграф 1, буква д) и параграф 2 от посочената директива има връзка с приложното поле на настоящата директива и забранява облагането с какъвто и да било данък на сделките, посочени в споменатите разпоредби, при спазване на разпоредбите на член 6, параграф 1, буква а) от същата директива. Следователно сделките, по отношение на които Директива 2008/7/ЕО забранява или би могла да забрани облагането с данъци, не следва да бъдат облагани с ДФС. Независимо от степента, в която Директива 2008/7/ЕО забранява облагането с данък на издаването на акции и дялове на предприятия за колективно инвестиране, от съображения за данъчна неутралност е необходимо единно третиране на дейността по издаване на акции и дялове от всички тези предприятия. Обратното изкупуване на така издадени акции и дялове обаче не е присъщо на сделките на първичния пазар и следователно те следва да бъдат облагаеми.
- (10) Изискуемостта и облагаемата сума следва да бъдат хармонизирани, за да се избегнат изкривявания на вътрешния пазар.
- (11) Моментът на настъпване на изискуемостта не следва да се отлага безпричинно и следва да съвпада с момента на извършване на финансовата сделка.
- (12) С оглед на възможно най-лесното определяне на облагаемата сума, така че да бъдат ограничени разходите на предприятията и на данъчните администрации, в случай на финансови сделки, различни от свързаните с договори за деривати, обичайно следва да се взема предвид възнаграждението, предоставено по сделката. Ако не е предоставено възнаграждение или предоставеното възнаграждение е по-ниско от пазарната цена, следва да се вземе предвид пазарната цена като справедливо отражение на стойността на сделката. Също така с цел улесняване на изчисленията при покупка/продажба, прехвърляне, размяна, сключване на договори за деривати или при съществено изменение на тези операции, следва да се използва условната стойност, посочена в договора.
- (13) В интерес на равнопоставеното третиране следва да се прилага една и съща данъчна ставка в рамките на всяка категория сделки, а именно търговия с финансови инструменти, различни от деривати, и съществени изменения на съответните операции, от една страна, и покупка/продажба, прехвърляне, размяна, сключване на договори за деривати и съществени изменения на тези операции, от друга страна.
- (14) С цел данъчното облагане да се съсредоточи върху финансовия сектор като такъв, а не върху гражданите, както и поради факта, че финансовите институции осъществяват по-голямата част от сделките на финансовите пазари, данъкът следва да се прилага към тези институции, независимо от това дали търгуват от свое име, от името на други лица, за своя сметка или за сметка на други лица.
- (15) Поради голямата мобилност на финансовите сделки и с оглед намаляването на евентуалното отклонение от данъчно облагане, ДФС следва да се прилага въз основа на принципа на мястото на установяване. С цел по-нататъшно минимизиране на риска от прехвърляне на сделки към други юрисдикции, като същевременно се запазва единно позоваване на термина „установяване“ с оглед улесняването на прилагането, този принцип следва да бъде допълнен с елементи на принципа на мястото на

⁴ ОВ L 46, 21.2.2008 г., стр. 11.

издаване. Така за сделки с някои финансови инструменти участващите лица следва да бъдат смятани за установени в участващата държава членка, в която инструментът е бил издаден.

- (16) Минималните данъчни ставки следва да бъдат определени на равнище, което да е достатъчно високо за постигане на целта за хармонизация на ДФС. В същото време те следва да бъдат достатъчно ниски, за да се сведат до минимум рисковете от преместване на дейности и седалища към други юрисдикции.
- (17) Следва да се избягва облагането повече от един път на която и да било страна по дадена сделка. Следователно, когато финансова институция действа от името или за сметка на друга финансова институция, само съответната друга финансова институция следва да бъде платец на ДФС.
- (18) С оглед на правилното и своевременно налагане на ДФС участващите държави членки следва да бъдат задължени да предприемат необходимите мерки.
- (19) С оглед предотвратяването на данъчни измами и неплащане на данъци държавите членки следва да бъдат задължени да приемат подходящи мерки.
- (20) С цел да се предотврати отклоняването от данъчно облагане и злоупотребите чрез изкуствени схеми, е необходимо общо правило за борба със злоупотребите. Следва да бъде въведено специално правило, основащо се на същите принципи, което да бъде насочено към конкретни проблеми, свързани с депозитарните разписки и други подобни ценни книжа.
- (21) С цел да се позволи приемането на по-подробни правила в някои технически области, що се отнася до задълженията за регистрация, отчитане, докладване и други задължения, предназначени да гарантират действителното плащане на ДФС, който е дължим на данъчните органи, както и тяхната своевременна промяна в зависимост от случая, на Комисията следва да бъдат делегирани правомощията за приемане на актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз за определяне на мерките, които са необходими в тази връзка. Особено важно е Комисията да провежда подходящи консултации в хода на подготвителната си работа, включително на експертно равнище. По време на подготовката и съставянето на делегираните актове Комисията следва да гарантира предаване на съответните документи на Съвета в срок и по подходящ начин.
- (22) С оглед осигуряването на единни условия за прилагането на настоящата директива, що се отнася до събирането на данъци в участващите държави членки, на Комисията следва да бъдат делегирани изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията⁵.
- (23) Тъй като пазарните оператори ще се нуждаят от известно време, за да се приспособят към новите правила, следва да бъде предвиден подходящ период между приемането на националните правила, необходими за съобразяването с настоящата директива, и прилагането на тези правила.

⁵ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

- (24) Тъй като целта на настоящата директива, а именно да се хармонизират основните параметри на ДФС в участващите държави членки на равнище Съюз, не може да бъде постигната в достатъчна степен от тези държави членки и следователно, с цел да се гарантира правилното функциониране на единния пазар, може да бъде постигната в по-голяма степен на равнище Съюз, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, определен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Глава I

Предмет и определения

Член 1 *Предмет*

1. С настоящата директива се въвежда засиленото сътрудничество, разрешено по силата на Решение 2013/52/ЕС, чрез установяване на разпоредби за хармонизиран данък върху финансовите сделки (ДФС).
2. Участващите държави членки налагат ДФС съгласно настоящата директива.

Член 2 *Определения*

1. За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:
 - (1) „участваща държава членка“ е държава членка, която към момента, когато ДФС стане изискуем съгласно настоящата директива, е участник в засилено сътрудничество във връзка с ДФС по силата на Решение 2013/52/ЕС или по силата на решение, прието съгласно член 331, параграф 1, втора или трета алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС);
 - (2) „финансова сделка“ е всяка от следните операции:
 - а) покупката и продажбата на финансов инструмент преди нетиране или сетълмент;
 - б) прехвърлянето между предприятията от дадена група на правото на разпореждане с финансов инструмент като собственик и всяка равностойна операция, която включва прехвърляне на риска, свързан с финансовия инструмент, в случаите извън буква а);
 - в) сключването на договори за деривати преди нетиране или сетълмент;
 - г) размяната на финансови инструменти;
 - д) репо споразумение, обратно репо споразумение, споразумение за предоставяне и получаване в заем на ценни книжа;

- (3) „финансови инструменти“ са финансови инструменти съгласно раздел В от приложение I към Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶ и структурирани продукти;
- (4) „договор за деривати“ е финансов инструмент, който е посочен в раздел В, точки 4—10 от приложение I към Директива 2004/39/ЕО, съгласно разпоредбите за прилагане по членове 38 и 39 от Регламент (ЕО) № 1287/2006⁷;
- (5) „репо споразумение“ и „обратно репо споразумение“ са споразумение съгласно член 3, параграф 1, буква м) от Директива 2006/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁸;
- (6) „споразумение за предоставяне в заем на ценни книжа“ и „споразумение за получаване в заем на ценни книжа“ е споразумение по член 3 от Директива 2006/49/ЕО;
- (7) „структуриран продукт“ са търгуеми ценни книжа или други финансови инструменти, които се предлагат чрез секюритизация по смисъла на член 4, точка 36 от Директива 2006/48/ЕО⁹ на Европейския парламент и на Съвета или чрез равностойни сделки, включващи прехвърляне на рискове, различни от кредитен риск;
- (8) „финансова институция“ е всяко от следните:
- а) инвестиционен посредник съгласно определението по член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2004/39/ЕО;
 - б) регулиран пазар съгласно определението по член 4, параграф 1, точка 14 от Директива 2004/39/ЕО и всяко друго организирано място за търговия или платформа за търговия;
 - в) кредитна институция съгласно определението по член 4, точка 1 от Директива 2006/48/ЕО;
 - г) застрахователно и презастрахователно предприятие съгласно определението по член 13 от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁰;
 - д) предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) съгласно определението по член 1, параграф 2 от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹¹ и управляващо дружество съгласно член 2, параграф 1, буква б) от Директива 2009/65/ЕО;
 - е) пенсионен фонд или институция за професионално пенсионно осигуряване съгласно определението по член 6, буква а) от Директива 2003/41/ЕО на

⁶ ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁷ ОВ L 241, 2.9.2006 г., стр. 1.

⁸ ОВ L 177, 30.6.2006 г., стр. 201.

⁹ ОВ L 177, 30.6.2006 г., стр. 1.

¹⁰ ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1.

¹¹ ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32.

Европейския парламент и на Съвета¹², както и лице, управляващо вложенията на такъв фонд или институция;

- ж) алтернативен инвестиционен фонд (АИФ) и лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд (ЛУАИФ), съгласно определението по член 4 от Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и Съвета¹³;
- з) дружество със специална цел — секюритизация, съгласно определението по член 4, точка 44 от Директива 2006/48/ЕО;
- и) схема със специална цел за алтернативно прехвърляне на застрахователен риск съгласно определението по член 13, параграф 26 от Директива 2009/138/ЕО;
- й) всяко друго предприятие, институция, организация или лице, извършващо една или повече от следните дейности, ако средната годишна стойност на финансовите му/й сделки съставлява над петдесет на сто от средния общ нетен годишен оборот, както е посочено в член 28 от Директива 78/660/ЕИО на Съвета¹⁴:
 - i) дейностите, посочени в точки 1, 2, 3 и 6 от приложение I към Директива 2006/48/ЕО;
 - ii) търговия за собствена сметка или за сметка или от името на клиенти по отношение на финансов инструмент;
 - iii) придобиване на дялови участия в предприятия;
 - iv) участие във финансови инструменти или издаване на финансови инструменти;
 - v) предоставяне на услуги, свързани с дейностите по подточка iv);
- (9) „централен контрагент“ (ЦК) е централен контрагент съгласно определението по член 2, параграф 1 от Регламент 648/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁵;
- (10) „нетиране“ е нетиране съгласно определението по член 2, буква к) от Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁶;
- (11) „финансов инструмент, посочен в раздел В от приложение I към Директива 2004/39/ЕО, и структурирани продукти, издадени на територията на участваща държава членка“ са такъв финансов инструмент, който е издаден от лице със седалище или — при физическите лица — с постоянен адрес или (ако не може да бъде удостоверен постоянен адрес) с обичайно местожителство в съответната държава;

¹² ОВ L 235, 23.9.2003 г., стр. 10.

¹³ ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1.

¹⁴ ОВ L 222, 14.8.1978 г., стр. 11.

¹⁵ ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 1.

¹⁶ ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 45.

- (12) „условна стойност“ е базовата номинална или лицева стойност, която се използва за изчисляване на плащанията, извършвани по даден договор за дериват.
2. За всяка от операциите по параграф 1, алинея 2, букви а), б), в) и д) се приема, че представлява само една финансова сделка. За всяка размяна по параграф 1, алинея 2, буква г) се приема, че представлява две финансови сделки. За всяко съществено изменение на операция по параграф 1, алинея 2, букви а)—д) се приема, че представлява нова операция от същия вид като първоначалната. За дадено изменение се приема, че е съществено, по-специално когато включва замяна най-малко на една от страните, в случай че се изменя предметът или обхватът на операцията, в т.ч. времевият ѝ обхват, или договореното възнаграждение, или когато първоначалната операция би довела до по-високо данъчно задължение, ако беше сключена с измененията.
3. За целите на параграф 1, алинея 8, буква й):
- а) средната годишна стойност, посочена в тази буква, се изчислява или за трите предходни календарни години, или — когато предприятието е извършвало дейност през по-кратък период от време — за съответния по-кратък период;
 - б) стойността на всяка сделка по член 6 е облагаемата сума съгласно определението по посочения член;
 - в) стойността на всяка сделка по член 7 е десет на сто от облагаемата сума съгласно определението по посочения член;
 - г) когато средната годишна стойност на финансовите сделки за две последователни календарни години не надвишава петдесет на сто от средния общ нетен годишен оборот съгласно определението по член 28 от Директива 78/660/ЕИО, съответното предприятие, институция, организация или лице има право при поискване да не бъде смятано или вече да не бъде смятано за финансова институция.

Глава II

Обхват на общата система на ДФС

Член 3 *Обхват*

1. Настоящата директива се прилага за всички финансови сделки, при условие че поне една от страните по сделката е установена на територията на участваща държава членка и че страна по сделката е финансова институция, която е установена на територията на участваща държава членка и която действа за своя сметка или за сметка на друго лице или действа от името на страна по сделката.
2. Настоящата директива не се прилага за посочените по-долу лица, с изключение на член 10, параграфи 3 и 4 и член 11, параграфи 1—4:
 - а) централните контрагенти (ЦК), когато изпълняват функцията на ЦК;

- б) централните депозитари на ценни книжа (ЦДЦК) и международните централни депозитари на ценни книжа (МЦДЦК), когато изпълняват функцията на ЦДЦК или МЦДЦК;
 - в) държавите членки, в т.ч. публичните субекти, натоварени с управлението на публичния дълг, когато изпълняват функцията по управление на публичния дълг.
3. Когато дадено лице не подлежи на облагане с данъка съгласно параграф 2, това не изключва облагането на неговия контрагент.
4. Настоящата директива не се прилага за следните сделки:
- а) сделките на първичния пазар по член 5, буква в) от Регламент (ЕО) № 1287/2006, в т.ч. дейността по поемане и последващо разпределяне на финансови инструменти в рамките на процеса по издаването им;
 - б) сделките с централните банки на държавите членки;
 - в) сделките с Европейската централна банка;
 - г) сделките с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност, сделките с Европейския съюз, свързани с финансова помощ по член 143 от ДФЕС и с финансова помощ по член 122, параграф 2 от ДФЕС, както и сделките с Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, свързани с управлението на активите им;
 - д) без да се засягат разпоредбите по букви в) и г) — сделките с Европейския съюз, Европейската общност за атомна енергия, Европейската инвестиционна банка и с организации, създадени от Европейския съюз или Европейската общност за атомна енергия, за които се прилага Протоколът за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, в рамките и при условията на споменатия Протокол, споразуменията относно седалището или други споразумения за неговото прилагане;
 - е) сделките с международни организации или органи, различни от посочените в букви в), г) и д), признати като такива от публичните власти на приемащата държава, в рамките и при условията, определени от международните конвенции за създаване на тези органи или от споразуменията относно седалището;
 - ж) сделките, извършвани в рамките на операциите по реструктуриране по член 4 от Директива 2008/7/ЕО на Съвета¹⁷.

¹⁷ ОВ L 46, 21.2.2008 г., стр. 11.

Член 4
Установяване

1. За целите на настоящата директива дадена финансова институция се смята за установена на територията на участваща държава членка, когато е изпълнено някое от следните условия:
 - а) получила е лиценз от органите на въпросната държава членка да извършва дейност като такава по отношение на сделките, включени в лиценза;
 - б) получила е лиценз или разрешение под друга форма да извършва дейност от чужбина като финансова институция на територията на съответната държава членка и по отношение на сделките, включени в лиценза или разрешението;
 - в) седалището ѝ се намира във въпросната държава членка;
 - г) постоянният ѝ адрес или — ако не може да бъде удостоверен постоянният адрес — обичайното ѝ местожителство е във въпросната държава членка;
 - д) има клон във въпросната държава членка — по отношение на сделките, извършвани от този клон;
 - е) тя е страна, която действа или за своя сметка, или за сметка на друго лице, или действа от името на страна по сделката, по финансова сделка с друга финансова институция, установена във въпросната държава членка съгласно букви а), б), в), г) или д), или със страна, установена на територията на същата държава членка, която не е финансова институция.
 - ж) тя е страна, която действа или за своя сметка, или за сметка на друго лице, или действа от името на страна по сделката, по финансова сделка със структуриран продукт или финансов инструмент, посочен в раздел В от приложение I към Директива 2004/39/ЕО, издаден на територията на въпросната държава членка, с изключение на инструментите, които са посочени в точки 4—10 от споменатия раздел и които не се търгуват на организирана платформа за търговия.
2. Лице, което не е финансова институция, се смята за установено на територията на участваща държава членка, когато е изпълнено някое от следните условия:
 - а) седалището му или — при физическите лица — постоянният му адрес или (ако не може да бъде удостоверен постоянният адрес) обичайното му местожителство е във въпросната държава;
 - б) има клон във въпросната държава членка — по отношение на сделките, осъществявани от този клон;
 - в) то е страна по финансова сделка със структуриран продукт или финансов инструмент, посочен в раздел В от приложение I към Директива 2004/39/ЕО, издаден на територията на въпросната държава членка, с изключение на инструментите, които са посочени в точки 4—10 от споменатия раздел и които не се търгуват на организирана платформа за търговия.

3. Независимо от разпоредбите на параграфи 1 и 2 финансова институция или лице, което не е финансова институция, не се смята за установена(-о) на територията на участваща държава членка по смисъла на посочените параграфи, ако платецът на ДФС докаже, че няма връзка между икономическата същност на сделката и територията на която и да било участваща държава членка.
4. Ако е изпълнено повече от едно от условията, изброени съответно в параграф 1 и параграф 2, при определяне на държавата членка по установяване се взема предвид първото изпълнено условие от началото на списъка в низходящ ред.

Глава III

Изискуемост, облагаема сума и ставки на общия ДФС

Член 5

Изискуемост на ДФС

1. ДФС става изискуем за всяка финансова сделка в момента на нейното извършване.
2. Последващата отмяна или коригиране на дадена финансова сделка не оказва въздействие върху изискуемостта, освен в случаи на грешки.

Член 6

Облагаема сума за ДФС в случай на финансови сделки, различни от свързаните с договори за деривати

1. В случай на финансови сделки, различни от посочените в член 2, параграф 1, алинея 2, буква в) и — по отношение на договори за деривати — в член 2, параграф 1, алинея 2, букви а), б) и г), облагаемата сума включва всичко, което представлява платено или дължимо от контрагента или трета страна възнаграждение за прехвърлянето.
2. Независимо от разпоредбата на параграф 1, в случаите по посочения параграф облагаемата сума е пазарната цена, определена към момента, в който ДФС става изискуем:
 - а) ако възнаграждението е по-ниско от пазарната цена;
 - б) в случаите по член 2, параграф 1, алинея 2, буква б).
3. За целите на параграф 2 пазарната цена е пълната сума, която би била платена като възнаграждение за въпросния финансов инструмент при сделка между несвързани лица.

Член 7

Облагаема сума при финансови сделки, свързани с договори за деривати

В случай на финансови сделки по член 2, параграф 1, алинея 2, буква в) и — по отношение на договори за деривати — по член 2, параграф 1, алинея 2, букви а), б) и в), облагаемата

сума за ДФС е условната стойност по договора за деривати към момента на финансовата сделка.

Когато има повече от една условна стойност, за определяне на облагаемата сума се използва най-високата стойност.

Член 8

Общи разпоредби относно облагаемата сума

Ако за целите на член 6 или член 7 стойността, която се използва за определяне на облагаемата сума, е изразена изцяло или отчасти във валута, различна от тази на налагащата данъка участваща държава членка, приложимият обменен курс е последният отчетен курс „продава“ в момента, в който ДФС става изискуем, на най-представителния валутен пазар на въпросната участваща държава членка или обменният курс, определен в зависимост от курса на този пазар съгласно утвърдените от тази държава членка правила.

Член 9

Прилагане, структура и равнище на ставките

1. Участващите държави членки прилагат ставките на ДФС, които са в сила към момента, когато данъкът става изискуем.
2. Ставките се определят от всяка участваща държава членка като процент от облагаемата сума.

Тези ставки не са по-ниски от:

- а) 0,1 % за финансовите сделки по член 6;
 - б) 0,01 % за финансовите сделки по член 7.
3. Участващите държави членки прилагат една и съща ставка за всички финансови сделки, които попадат в една и съща категория по параграф 2, букви а) и б).

Глава IV

Плащане на общия ДФС, свързани с плащането задължения и предотвратяване на неплащане на данъка, отклонение от данъчно облагане и злоупотреби

Член 10

Платец на ДФС на данъчните органи

1. По отношение на всяка финансова сделка ДФС се плаща от всяка финансова институция, която отговаря на някои от следните условия:
 - а) тя е страна по сделката, която действа или за своя сметка, или за сметка на друго лице;
 - б) тя действа от името на страна по сделката;

в) сделката е извършена за нейна сметка.

ДФС се плаща на данъчните органи на участващата държава членка, на чиято територия се смята, че е установена финансовата институция.

2. Когато финансова институция действа от името или за сметка на друга финансова институция, само съответната друга финансова институция е платец на ДФС.
3. Ако дължимият данък не е платен в срока по член 11, параграф 5, всяка страна по сделка, в т.ч. лицата, които не са финансови институции, отговаря солидарно за плащането на данъка, дължим от финансова институция във връзка със съответната сделка.
4. Участващите държавите членки могат да приемат разпоредба, че лице, различно от платците на ДФС по параграфи 1, 2 и 3, отговоря солидарно за плащането на данъка.

Член 11

Разпоредби за сроковете за плащане на ДФС, за задълженията, предназначени да гарантират плащането, и за проверката на плащането

1. Участващите държави членки установяват задължения за регистрация, отчитане и деклариране и други задължения, предназначени да гарантират действителното плащане на ДФС на данъчните органи.
2. В съответствие с член 16 Комисията може да приема делегирани актове за определяне на мерките, които трябва да бъдат предприети от участващите държави членки съгласно параграф 1.
3. Участващите държави членки приемат мерки с цел да гарантират, че всеки платец на ДФС подава пред данъчните органи декларация, съдържаща цялата информация, която е необходима за изчисляване на ДФС, станал изискуем за период от един месец, включително общата стойност на сделките, които се облагат с всяка една от ставките.

Декларацията за ДФС се подава до десето число на месеца, следващ месеца, през който ДФС е станал изискуем.

4. Участващите държави членки гарантират, че финансовите институции съхраняват на разположение на данъчните органи за срок от най-малко пет години съответните данни, свързани с всички финансови сделки, които са извършили, независимо дали от свое име или от името на друго лице, за своя сметка или за сметка на друго лице. Когато определят това задължение, участващите държави членки вземат предвид в съответните случаи задълженията, които вече са наложили на финансовите институции във връзка с член 25, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО.
5. Участващите държави членки гарантират, че всеки дължим ДФС се заплаща по определените от тях сметки в следните моменти:
 - а) в момента, в който данъкът стане изискуем — в случай че сделката се извършва по електронен път;

- б) в срок от три работни дни от момента, в който данъкът стане изискуем — във всички останали случаи.

Комисията може да приема актове за изпълнение, с които се предвиждат единни методи на събиране на дължимия ДФС. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18, параграф 2.

6. Участващите държави членки гарантират, че данъчните органи проверяват дали данъкът е бил правилно платен.

Член 12

Предотвратяване на данъчни измами и неплащане на данъка

Участващите държави членки приемат мерки с цел предотвратяване на данъчните измами и неплащането на данъка.

Член 13

Общо правило за борба със злоупотребите

1. Изкуствена договореност или поредица от изкуствени договорености, които са били сключени с основна цел отклонение от данъчно облагане и които водят до данъчно облекчение, не се вземат под внимание. Участващите държави членки третират тези договорености за данъчни цели съобразно тяхната икономическа същност.
2. За целите на параграф 1 „договореност“ означава всяка сделка, схема, действие, операция, споразумение, помощ, уговорка, ангажимент, задължение или събитие. Договореностите може да включват няколко етапа или части.
3. За целите на параграф 1 договореността или поредицата от договорености се смята за изкуствена, когато липсва търговска същност. Когато определят дали договореността или поредицата от договорености е изкуствена, участващите държави членки отчитат дали тези договорености включват една или повече от следните ситуации:
 - а) правната характеристика на отделните етапи, от които се състои съответната договореност, е несъвместима с правната същност на договореността като цяло;
 - б) договореността или поредицата от договорености се изпълнява по начин, който обикновено не съответства на това, което се разбира под разумно извършване на дейността;
 - в) договореността или поредицата от договорености включва елементи, които водят до взаимно компенсиране или анулиране;
 - г) сключените сделки са циклични по своята същност;
 - д) договореността или поредицата от договорености води до значително данъчно облекчение, но това не се отразява в бизнес рисковете, поемани от данъчно задълженото лице, или в неговите парични потоци.

4. За целите на параграф 1 целта на договореността или поредицата от договорености се състои в отклонение от данъчно облагане, когато независимо от субективните намерения на данъчно задълженото лице тя противоречи на предназначението, духа и целите на разпоредбите на данъчното законодателство, които биха се прилагали в противен случай.
5. За целите на параграф 1 дадена цел се счита за основна, когато всички останали цели, които са или биха могли да бъдат приписани на договореностите или поредицата от договорености, изглеждат най-малкото пренебрежими, като се имат предвид всички обстоятелства по случая.
6. Когато се определя дали дадена договореност или поредица от договорености е довела до данъчно облекчение, както е посочено в параграф 1, участващите държави членки сравняват размера на данъчното задължение на данъчно задълженото лице в условията на тази договореност или договорености с размера на задължението, което същото данъчно задължено лице би имало при същите обстоятелства без тази договореност или договорености.

Член 14

Злоупотреби при депозитарни разписки и подобни ценни книжа

1. Без да се засягат разпоредбите на член 13, за депозитарна разписка или подобна ценна книга, издадена с основна цел отклонение от данъчно облагане на сделките с базовата ценна книга, издадена в участваща държава членка, се приема, че е издадена в съответната участваща държава членка, ако в противен случай би възникнало данъчно облекчение.
2. За целите на параграф 1 се прилага член 13, параграфи 4, 5 и 6.
3. Когато се прилага параграф 1, се отчита доколко търговията с депозитарната разписка или подобна ценна книга е заместила търговията с базовата ценна книга. Когато е установена голяма степен на заместване, платецът на ДФС трябва да докаже, че депозитарната разписка или подобна ценна книга не е издадена с основна цел отклонение от данъчно облагане на сделките с базовата ценна книга.

Глава V

Заклучителни разпоредби

Член 15

Други данъци върху финансовите сделки

Участващите държави членки не запазват съществуващите и не въвеждат нови данъци върху финансовите сделки, различни от ДФС, уреден в настоящата директива, или данъка върху добавената стойност, предвиден в Директива 2006/112/ЕО на Съвета¹⁸.

¹⁸ ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

Член 16
Делегиране на правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Делегираните правомощия по член 11, параграф 2 се предоставят за неограничен срок от датата по член 19.
3. Съветът може по всяко време да отмени делегираните правомощия по член 11, параграф 2. С решението за отмяна се прекратяват посочените в него делегирани правомощия. То поражда действие в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна, посочена в него дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. След като приеме делегиран акт, Комисията незабавно уведомява Съвета за него.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 11, параграф 2, влиза в сила единствено ако Съветът не е представил възражение в срок от 2 месеца след уведомяването на Съвета за него или ако преди изтичането на този срок Съветът е уведомил Комисията, че няма да представи възражение. Този срок се удължава с 2 месеца по инициатива на Съвета.

Член 17
Информирание на Европейския парламент

Европейският парламент бива информиран за приемането на делегирани актове от Комисията, за представените във връзка с тях възражения и за отмяната на делегираните правомощия от Съвета.

Член 18
Процедура на комитета

1. Комисията се подпомага от комитет. Той е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 19
Клауза за преглед

На всеки пет години и за първи път до 31 декември 2016 г. Комисията представя на Съвета доклад за прилагането на настоящата директива, а при необходимост и предложение.

В този доклад Комисията оценява най-малко въздействието на ДФС върху правилното функциониране на вътрешния пазар, финансовите пазари и реалната икономика и отчита напредъка в данъчното облагане на финансовия сектор в международен план.

Член 20
Транспониране

1. Най-късно до 30 септември 2013 г. участващите държави членки приемат и публикуват законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазването на настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези разпоредби от 1 януари 2014 г.

Когато участващите държави членки приемат тези разпоредби, в тях се включва позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от участващите държави членки.

2. Участващите държави членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 21
Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 22
Адресати

Адресати на настоящата директива са участващите държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ
ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Директива на Съвета за въвеждане на засилено сътрудничество в областта на данъка върху финансовите сделки

1.2. Съответни области на политиката в структурата на УД/БД

14 05 Данъчна политика

1.3. Естество на предложението/инициативата

Предложението е във връзка с **нова дейност**.

1.4. Цели

1.4.1. Многогодишна стратегическа цел на Комисията, за чието изпълнение е предназначено предложението

Финансова стабилност

1.4.2. Конкретни цели и съответни дейности във връзка с УД/БД

Конкретна цел № 3

Разработване на нови данъчни инициативи и действия в подкрепа на целите на политиката на ЕС

Съответни дейности във връзка с УД/БД

Дял 14 Данъчно облагане и митнически съюз; БД 05 Данъчна политика

1.4.3. Очаквани резултати

Да бъде предотвратена фрагментацията на вътрешния пазар на финансови услуги с оглед на нарастващия брой на прилаганите некоординирани национални данъчни мерки.

Да се гарантира, че финансовите институции ще дадат справедлив и съществен принос за покриване на разходите във връзка с неотдавнашната криза, и да се осигури равностойно данъчно облагане на този сектор в сравнение с другите сектори.

Да се създадат подходящи възпиращи фактори пред сделките, които не водят до подобрене на благосъстоянието нито до повишение на ефективността на финансовите пазари, и по-този начин да се допълнят нормативните разпоредби, целящи предотвратяването на бъдещи кризи.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Нужди, които трябва да бъдат задоволени в краткосрочен или дългосрочен план

Да се допринесе за общата цел за стабилност в ЕС след финансовата криза.

1.5.2. Добавена стойност от намесата на ЕС

Само чрез действия на равнище ЕС може да бъде предотвратена фрагментацията на финансовите пазари между различните дейности и между държавите членки и да бъде осигурено еднаквото третиране на финансовите институции в ЕС и в крайна сметка правилното функциониране на вътрешния пазар.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Въвеждането на широкообхватен ДФС на национално равнище, който да постигне трите горепосочени цели без значителни ефекти на преместване на дейности и седалища в други юрисдикции, се оказва почти невъзможно (например в Швеция).

1.5.4. Съгласуваност и евентуална синергия с други актове

Данъците са част от общата рамка за преодоляване на кризата. Чрез събирането на ДФС ще бъдат облекчени усилията за подобряване на състоянието на бюджета в участващите държави членки. Освен това Комисията предложи част от постъпленията от ДФС да бъдат включени в собствените ресурси на ЕС — ако бъдат използвани за финансиране на бюджета на ЕС, вноските на участващите държави членки въз основа на brutния национален доход биха били намалени.

1.6. Срок на действие и финансово отражение

Предложение с неограничен срок на действие

1.7. Предвидени методи на управление

Не се прилага.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Участващите държави членки трябва да предприемат подходящи мерки за точното и своевременно събиране на ДФС, което включва мерки за проверка.

Осигуряването на подходящи мерки за гарантиране на плащането на данъка и контрол и проверки за правилното му плащане остава от компетентността на участващите държави членки.

2.2. Система за управление и контрол

2.2.1. Установени рискове

1. Забава в транспонирането на Директивата на равнище участващи държави членки

2. Риск от неплащане на данъка, отклонение от данъчно облагане и злоупотреби

3. Риск от преместване на дейности и седалища в други юрисдикции

2.2.2. Предвидени методи на контрол

В член 11 от Директивата са посочени специалните разпоредби във връзка с неплащането на данъка, отклонението от данъчно облагане и злоупотребите: делегирани актове и административно сътрудничество по данъчни въпроси.

Рискът от преместване на дейности и седалища в други юрисдикции се преодолява чрез избора на подходящ набор от данъчни ставки и широко определяне на данъчната основа.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи разходни бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разходите	Вноска			
	Номер [Наименование....]	Многогод./едногод. ⁽¹⁾	от държави от ЕАСТ ²	от държави кандидатки ³	от трети държави	по смисъла на член 18, параграф 1, буква аа) от Финансовия регламент
	[XX.YY.YY.YY]	Многогод./едногод.	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разходите	Вноска			
	Номер [Наименование.....]	Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки	от трети държави	по смисъла на член 18, параграф 1, буква аа) от Финансовия регламент
	[XX.YY.YY.YY]		ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

¹ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

² ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

³ Държави кандидатки и, ако е приложимо, държави потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка:	Номер	[Функция]
---	--------------	-----------------

ГД: <.....>			Година N ⁴	Година N+1	Година N+2	Година N+3	да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи										
Номер на бюджетния ред	Поети задължения	(1)								
	Плащания	(2)								
Номер на бюджетния ред	Поети задължения	(1a)								
	Плащания	(2a)								
Бюджетни кредити за административни разходи, ⁵ финансирани от пакета за определени програми										
Номер на бюджетния ред		(3)								
ОБЩО бюджетни кредити за ГД <...>	Поети задължения	=1+1a +3	-	-	-	-	-	-	-	-
	Плащания	=2+2a +3	-	-	-	-	-	-	-	-

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Плащания	(5)	-	-	-	-	-	-	-	-
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми										
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ <...> от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+ 6	-	-	-	-	-	-	-	-
	Плащания	=5+ 6	-	-	-	-	-	-	-	-

Ако предложението/инициативата има отражение върху повече от една функция:

⁴ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата.

⁵ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (придирни редове „ВА“), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)								
	Плащания	(5)								
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)								
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—4 от многогодишната финансова рамка (референтна сума)	Поети задължения	=4+ 6	-	-	-	-	-	-	-	-
	Плащания	=5+ 6	-	-	-	-	-	-	-	-

Функция от многогодишната финансова рамка:	5	„Административни разходи“
---	----------	---------------------------

млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2013	Година 2014	Година 2015	Година 2016	От 2017 г. нататък
ГД: „Данъчно облагане и митнически съюз“					
• Човешки ресурси	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
• Други административни разходи	0,040	0,036	0,036	0,036	0,036
ОБЩО ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = общо плащания)	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798
--	---	-------	-------	-------	-------	-------

млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2013	Година 2014	Година 2015	Година 2016	От 2017 г. нататък
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—5 от многогодишната финансова рамка					
Поети задължения	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798
Плащания	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

3.2.2. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.3.1. Обобщение

- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2013	Година 2014	Година 2015	Година 2016	От 2017 г. нататък
ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка					
Човешки ресурси	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
Други административни разходи	0,040	0,036	0,036	0,036	0,036
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798
Извън ФУНКЦИЯ 5⁶ от многогодишната финансова рамка					
Човешки ресурси					
Други административни разходи					
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	-	-	-	-	-
ОБЩО	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

3.2.3.2. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

⁶ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове „ВА“), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

Разчетните разходи се посочват в цели числа (или най-много до един знак след десетичната запетая)

	Година 2013	Година 2014	Година 2015	Година 2016	От 2017 г. нататъ к
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и временно наети лица)					
14 01 01 01 (Централа и представителства на Комисията)	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
14 01 01 02 (Делегации)	р.м. (символичен запис)	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
14 01 05 01 (Непреки научни изследвания)	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
10 01 05 01 (Преки научни изследвания)	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ⁷)					
14 01 02 01 (ДНП, ПНА, КНЕ от общия финансов пакет)	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
14 01 02 02 (ДНП, ПНА, МЕД, МП и КНЕ в делегациите)	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
XX 01 04 уу ⁸	- в централата ⁹	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
	- в делегациите	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
XX 01 05 02 (ДНП, ПНА, КНЕ — Непреки научни изследвания)	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
10 01 05 02 (ДНП, ПНА, КНЕ — Преки научни изследвания)	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.	р.м.
Други бюджетни редове (да се посочат)					
ОБЩО	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762

14 е съответната област на политиката или бюджетен ред.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълняват:

Длъжностни лица и временно наети лица	Настоящото разпределение на персонала на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ не отчита действително и изцяло дейността във връзка с общата система на ДФС, което ще наложи вътрешно преразпределение. Основните задачи, възложени на длъжностните лица, ще бъдат: да изработят техническите параметри за практическото функциониране на данъка, за да се подпомогне процесът на преговори, да наблюдават последващото прилагане, да подготвят правните тълкувания и работните документи, да съдействат при изготвянето на делегираните актове с разпоредби за предотвратяване на отклонението от данъчно облагане и злоупотребите, при необходимост да подготвят процедури в случай на нарушения и т.н.
---------------------------------------	---

⁷ ДНП = договорно нает персонал; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт.

⁸ Под тавана за външния персонал от бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове „ВА“).

⁹ Основно за структурните фондове, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за рибарство (ЕФР).

3.2.4. *Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*

- **X** Предложението/инициативата е съвместимо(-а) с настоящата многогодишна финансова рамка.

3.2.5. *Участие на трети страни във финансирането*

- Предложението/инициативата не предвижда съфинансиране от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- **X** Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите. Въпреки това ако част от постъпленията от ДФС бъдат използвани като собствени ресурси на ЕС, което ще доведе до намаление на останалата част от вноските на участващите държави членки, определена въз основа на brutния национален доход, това би оказало отражение върху състава на приходоизточниците.